

„FIGYELŐ”

UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT

Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.

Telefon: 296—534

Magyar Nemzet

Lap:

SZFP-1

Megjelent:

Közp. nyo

## Az óbudai leletekből rekonstruálták Aquincum társadalmi életét

A Magyar Nemzet olvasói eddig is figyelemmel kísérhették a kultúrvilág egyik legrégebbi városának, Aquincumnak feltárásával kapcsolatos munkálatokat. Most újabb nagyjelentőségű eredményről adhatunk számot. Patak Jenő, a munkálatok egyik szellemi vezetője a rendelkezésre álló adatokból, a föld felszínére került leletekből rekonstruálta az északi provincia, Pannónia fővárosának társadalmi életét.

A kiértékelés munkája nem volt könnyű — kezdi nyilatkozatát Patak Jenő — hiszen maga a kutatás is nagy nehézségekbe ütközött. Itt elsősorban csak arra a tényre akarok utalni, hogy a nagyterjedelmű ókori városnak csupán elenyésző kis területe van feltárva, hiszen lerombolt falai fölött vagy Óbuda jelenlegi házai állanak, vagy pedig szántóföld borítja — mint az aquincumi megállótól a hegyekig terjedő részt —, vagy pedig gyárépület takarja, mint az Óbudai Hajógyár telepét. Sőt a Kis-Duna alatt is láthatunk falakat, ha alacsony a vízállás. Így tehát a kiértékelés munkájában nem tekinthettük át a teljes anyagot.

### ÉTELEK ÉS ITALOK

— Az ókori város lakossága több társadalmi rétegből állott. Többségben a rabszolgák voltak, akik a Pannóniában állomásozó II. segédlegió, a *legio II. adjutrix* itt állomásozó katonáinak szolgálatára voltak rendelve. A katonák 18 éves korukban vonultak be és rendszerint 25 évig szolgáltak, majd felcserélték öltözetüket a kényelmesebb polgári ruhára. Sok veteránnak annyira megtetszett a kies város, hogy nem is lért vissza szülőföldjére, hanem itt maradt családjával együtt. A rabszolgák a ház körül forgolódtak, a katonák gyermekei körül is ők foglalatostkodtak, áptolták, fürdették és játszottak velük. A gyermekkultusznak olyan érdekes nyomai láthatók a múzeum tárlatán, mint a gyermekfürdető teknő, égetett cserépjátékok. Fazekasgyárunk az Óbudai Gázgyár helyén állott és harminc égetőkemencével dolgozott. Orvosaink szaktudása ma-

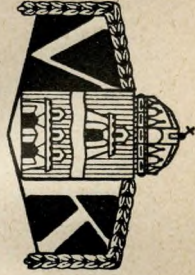
szereik is előkerültek. Csipeszek, kések, kenőcsök befogására szolgáló tegelyek, arvosságos üvegek, gyógyszerek keverésére agyagedények gyakran kerülnek felszínre. Gyógyszereiket maguk állították elő, de sokat importáltak más provinciákból.

— A katonák és az akkori középosztály szórakozására rengeteg lehetőség volt. Cirkusz (amphiteatrum), színház, vendéglő, lupanarium, s a fürdők nagy számmal épültek Aquincum területén. A fürdők akkoriban olyan szerepet tölthettek be, mint ma az espressók és a kávéházak. Ha a szórakoznióvágyónak ideje volt, s friss pletykákat akart szerezni, vagy kicserélni, a fürdőkben bő alkalma nyílt.

### SZORAKOZÁS, HIRKOZLÉS

— A cirkuszi előadások jelentették a szórakozások fénypontját, mert a műsor izgalmasságával nem vetekszik egyetlen mai szórakoztató üzem sem, s könnyű megállapítani, hogy a párviadatok örvendtek a legnagyobb népszerűségnek. A különböző néptörzsekből rabszolgává tett hadifoglyok csoportjai teljes fegyverzettel rontottak egymásnak az amphiteatrum arénájában. A közönség tapsolt és a vér folyt bőségesen. Az életbenmaradtak életükért a nézők kegyeihez folyamodtak, s a közönségtől függött, hogy életben maradhatnak-e, vagy sem. Kedvelt műsorszám volt a rabszolgák küzdelme vadállatokkal, de nem volt ritka a vadállatoknak egymásra uszítása sem.

— Minthogy nem ismerték a nyomtatás művészetét és újságjaik sem voltak, nagyon szellemes formáját választották a hírverésnek: lepényeket sütöttek az események, az időpont fel-tüntetésével, a győzelmek ábrázolásával és ingyen osztogatták a szórakozóhelyeken. Voltak, akik szívesen gyűjtögeték ezeket a szellemes „röpcédulákat”, lelkesedtek tartalmán és tudomásulvétel után — megették. Ha lepények nem is maradtak meg az évszázadok folyamán, a múzeumban sok lepénysütő forma látható különböző ábrákkal.



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Csikis J. és Óbudai leletekből*

Cím: *rekonstruálták Aquincum*

*Társadalmi életét*

Forrás: *Magy. Nemz. 1949. évt. 1.*

Személy

Osztyályozás

"1949"

902.6